

D-170

KAPT. BOTTOLFSEN

DAGBOK

"RAGNVALD JARL"

1894

064400163

BRANDAL ARKIV STR. A

Walther Wellmans

polar ekspedisjon vaaren 1894.

Hos brødrene Krosby Aalesund hadde Walther Wellman leiet en Bottlenosefanger "Ragnvald Jarl", for at føre ekspedisjonen og hele utrustningen, over til Spitsbergen og saa langt nord som skibet kunne trenge sig frem igjennem pakkisen *

Wellmans polarplan var den: at kjøre til polen med hundespann, og aliminiumsbaat som slede og som var bygget for anledningen. Han hadde tenkt sig en slett og solid polaris, med et belte av skruis (pakkis) utenfor, og naar han var kommet over dette belte skulle han kunne tilbakelegge en distanse over den solide polaris så og så mange kilometer per dag. Ragnvald Jarl var et skonnertriget skib med seil og stim, og forstyrket med ishud. Skibet blev utrustet i Aalesund, hvor ogsaa ekspedisjonens eiendele blev inlastet, med aliminiumsbaater og hunner samt føde for disse, som bestod av hunnekjeks. Av kensul Andr. Aagaard Tromsø, som var ansat som ekspedisjonens konsulent, blev jeg ferhyret xx som fører av Ragnvald Jarl, hvis besetning bestod av, fører styrmand 2 maskinister, og 4 matroser og stuert, og 2 fyrbøtere. Ekspedisjonens deltagere bestod av 12 medlemmer nemlig:

Nr 1.	Walther Wellman (leder)	Amerikaner
" 2.	Dr. Thomas Nehun	"
" 3.	Ingeniør L. Winship	Engelsk
" 4.	Brighter Franklin	Amerikaner
" 5.	Fotograf C. C. Dodge	"
" 6.	Metrolog H. H. Alme	Norsk
" 7.	Skisportman Fredrik Juell	"
" 8.	Isman Emil Ellefsen	"
" 9.	" Kristian Iversen	"

b.

Nr. 10.	Isløds Kristian Petersen	Norsk
"	11. Isman Paul Bjørvik	"
"	12. Stuert H. Vestfold	Svensk
2	13. Skiløper Trygve Heierdahl	Norsk
"	14. Geolog Hans Th. Dahl	"
"	15. " F. F. Øyen	"

Efter ordre fra Andr. Asagaard reiste jeg fra Tromsø, før at overta skibet i Aalesund i mitten av april. Da skibet hadde tatt inn de ting som skulle være med paa ferden, gikk vi fra Aalesund i slutten av april maaned, bestemt for Tromsø, hver-
~~fra~~ vi fortsatte nordever i leden innensjers. Ved ankomsten til ~~T~~ Tromsø tok vi inn bunkers og kompletterte med andre ting som var nødvendig til ferden.

Vi fortsatte vor polarferd fra Tromsø den 6. mai. Vinnen var føielig østlig frisk bris, satte kurs ut Fuggeløsu-
sunnet og ved et døgnss seillads, øket vinnen til storm, og ^{vi} lenset med revet mersseil samt revet storseil, med fastgjort messan og klyver. Vi brukte nu ikke maskinen, og vinnen hadde nu dreiet om til SO. Da vi hadde passert Sydkap paa Spitsbergen, løiet vinnen og vi stak ut revene i seilene og tilsatte fulle seil. Vinnen løiet fremdeles og efter en vakt maatte vi sette maskinen igang.

Vor første bestemmelse var at gaa inn i Danskegat til mr. Peiks hus i Virgehavn, før at nedlegge et depo til betryggelse for ekspedisjonen unner evantuel overvintring ved tilbakekomsten fra polaregnene. Den 10 ankrede vi i Virgehavn, og førte ilann det som skulle bringes til depoet. Samme dags aften fortsatte vi reisen nordever, langs med Spitsbergens vestkyst, og ingen pakis at se nogen steds. Det saa ut før at være gode isfor-
held hvorve d vi gjorde regning paa at naa langt nord med skibet innen vi møtte fast is. Da vi hadde passert Norskeøene og Vegelsagn begyn-
te isen og merkes og efterhvert blev den tykkere saa vi tilslut maat-
te ramme os igjennem tett fast is. Vi holt det gaaende med maskinen og seilene fastgjort, og av og til stoppet skibet mot isen, og ikke vant at brekke den. Vi maatte derfor gang paa gang bakke skibet ak-
terover i sin egn raak, og med iul fart igjen forever i raaken spren-

c.

te vi os endel kilometer nordover. Ved denne ramming gjennom isen sprengte vi os til 81 gr. 52 min. nord av Jaffeløen. Der traff vi bakken med stor og sver skruis og helt tettpakket som lann. Den 17. mai naadde vi nevnte brøddegrad, hvor vi helt Norges frihetsdag med flagging og ekstratilstelning av god mat. Amerikanerne som var de hyggeligste folk av verden deltok i festlighetene. Samme dag meldte jeg fra til Wellman at nu var det stopp med fremkomsten i isen, da det var umulig at trengje sig lengere frem mellom den store og tettpakkede vinterbaks. Mit forslag til Wellman var at det ville være interessant hvis han selv ville entre op i utkikstønnen i mastertoppen, saa kunne han selv se og bedømme forholdet. Det viste sig at Walthe Wellman var baade sjømann og enterast, idet han før som en kat op efter vevlingene, og med et var han i tønne, satte topkikkerten for øie, og her fikk han se og erfare hvorledes tettpakket skruis ser ut, som en forferdelig stor stenrøis. Da han hadde set sig rungt horisonten i toppkikkerten, saa han at det var umulig at lanne paa denne is som gjorde sledefarten helt umulig, for hvis saa skulle ske maatte han først arbeide sig vei gjennom skrugarden. Han spurte da mig som stod i riggen like ved tønne, med spørsmål om hvad jeg ville gjøre hvis jeg var i hans sted. Jeg fortalte ham da som han selv kunne se at det var umulig at lanne paa en saadan is, for at tenke paa at kunne gjøre nogen fremskritt mot polen, og heller ikke tror jeg at det fins nogen fast solid is i polarbasenget, men hele ismassen er flyttbar, dog kann større og veldige isfløer her og der imellem skrugarene finnes. Likeledes fortalte jeg ham at efter min mening maatte vi søke op unner lann igjen, og da det var saa tidlig aars, kunne det ligge fastis mellom øene og saaledes komme frem til Frans Josefs lann. Jeg fikk saa ordre til at søke en beleilig plass, hvor ekspedisjonen kunne lanne paa fastisen. Vi satte da kursen for Valdengøen, og ved ankomsten hetil fant vi store garer av opskrudd grunnis, og innenfor var slett solid fastis. Jeg var hvis om at disse svære garer av grunniser skulle være en sikker og god havn, om pakkisen kom settende mot lann unner vor løsning av ekspedisjonens saker, som tok ca. 4 dager. Unner det siste av løsningen kom ogsaa pakkise settende mot lann, men grunnisene stod sitt tørt og vi laa i en sikker og god

havn.

Da alt var ordnet begynte ekspedisjonen at dra NO over gjennom Nordkapsundet, efter at vi hadde ønsket dem lykke på sin ferd. Vinnen var nu gått over til NV kuling med snetykke, og skrugarene og ismassene seig tungt med god fart mot land. Grunnisene som vi hadde søkt havn bak, helt fremdeles stann, men skrudde op og blev større og større, og lavet en veldig konsert runt os.

4 dager efter laa vi fremdeles trykt ~~fast~~ i samme havn, men pludselig sprang vinnen om til storm av S og SV, hvorved ismassene kom settende langs med landet, og blev saaledes utsatt for en sver paakjenning. Skibet helt dog ut disse isskruvninger i 2 dage, men ved den siste isskruvning berede 2 isødder sig igjennem maskinrumet, og dette gikk øieblikkelig fult av vann, og blev hengendes i skrugaren. Ekspedisjonen som hade forlat os for 4 dager siden ville jeg gjerne ~~via~~ meddelt ulykken om Ragnvald Jarl". Jeg spurte derfor styrmannen om han og matros Hovde ville pasta sig og inhente ekspedisjonen og meddele mr. Wellman om ulykken. De to menn var gode skiløpere men det var ogsaa forbundet med stor vanskelighet at finne ekspedisjonsvei igjen da det var lagt endel sne. Det blev mer og mer vanskelig at finne veien efter ekspedisjonen for dem og tilslut hadde de de bare tobaksspyttet som merke at gaa efter, men ogsaa dette blev mer og mer utvasket av den fallende sne. Styrmannen var utrustet med kempas og med dette kunne de helle nogenlunde den bene linje efter de første spor av ekspedisjonen. Pludselig stod de like overfor ekspedisjonen som hadde slått leir den dag pa grunn av snetykke. Da styrmannen hadde meddelt ulykken med "Ragnvald Jarl", besluttet Wellman og hans nestkommanderende at vende tilbake til skibet for at fotografere dette, med dets overskrudde skrugarer. Derefter møtte jeg nye erdrer som senere er fortalt om vor isvandring for at skaffe ekspedisjonen fartøi til unsetning.

Efte de forlot os for siste gang paa Walden-
gen, torsdag den 31. mai begyndte vi at anlegge plan for at opbygge
huset. Jeg og maskinisten var da i beskeftigelse for at skufle ren
grunn for sne, mens de andre av manskapet var i beskeftigelse med at
bere matrialer op til samme, og vi begyndte at bygge fredag den 1. juni.
Til matrialer hadde man altsaa de anrettede hundehus ombord i "Ragn
vald Jarl", som vi fikk brekke løs tillikemed andre matrialer fra
vraket saasom deksplanker og panelingsbord fra kahytten.

Tirsdag den 5. juni var stavverket reist, og
gulvet lagt, Vi rev da ned de første telt, som vi hadde nede paa isen
og som bestod av endel segl, og til tak paa huset tok vi da disse seil
og noen andre som trengtes til vegge. Da huset var reist brekte vi
op kabysen og brakte den derop, og nu var huset saa meget iorden
at vi kunne flytte inn. Vi tok da op de fornødne saker som proviant
og koikler, og ellers tok vi av vraket de saker vi kunne ha nogen nyt-
te av. Vi bjergede ogsaa endel kjød flesk og fisketønner ut av for-
rummet, som vi fiskede op av vannet med 2 hakkepiker.

Onsdag den 6. bjergedes alt skibsbrødet, som
var fylt paa en av jerntankene i rummet, og for at komme tøl denne
maatte man hugge sig vei gjennom dekket, og gjennom denne sapping tok
man saa brødet fra tanken, og brakte inn i huset. Med dette arbeide
var 3 man beskeftiget, mens 2 andre var beskeftiget med husets for-
binning. Jeg og styrmannen brekkede matrialer fra vraket, til pane-
ling innvendig i huset. Noen forandring i isforhollet blev det ikke
før den 8. juni. Vinnen har vert SV og sydlig intil denne tid og
veiret smukt.

Torsdag den 7. juni kl. 8. fm. blaaste det op
en kuling av SSO, og isen begyndte at gaa ut fra lann. Senere paa
aftenen gikk jeg og styrmannen op paa fjellet, og vi saa da en vokke
som hadde aapnet sig ca. 2 kabellengder fra vraket. Vestover langs
fastiskanten til Brendebay, var der et belte som endnu stengte far-
vannet, men vestenfor dette belte fra Lavøen over Hinloppenstredet
kunne man se i kikkerten aapent vann.

Fredag den 8. juni kl. 2 morgen, sprang vin-
nen over til SV storm. Jeg var da selv nede paa vraket paa vakt for
at passe paa baatene og de andre saker, som endnu var laaret med

omkring, da jeg flyktede for disse saker ved en mulig isskrivning. Isen kom nu tilbake med voldsom fart, og straks var den aapning som var dannet aftenen forut fullpakket av is, og voldsomme isskrivninger satte inn. Jeg sprang straks til huset purret ut de mann som var gaat tilkøis, bemannet saa først styrbords baat, og ~~og~~ fikk den trukket opp paa en sikker plass paa fastisen, og derefter tok vi de andre saker som laa rundt paa isen. Dernest maatte vi berge brensel. Rangvald Jarl var unner disse isskrivninger blitt satt nogen favne lengere nord, og skruet noget mere over til bagbord, saa at vi nu kunne faa lettelig adgang til kulboksen. En aapning til kullene var dannet av isen, men vi blev nødt til at gjøre denne større ved hjelp av dynamitt. Ved nogen skudd var aapningen saa stor at vi lettelig kunne fylle i vore sekke, og nu var det ingen personsanseelse. Det blev nu ganske stille og solen skinnede varmt. Da vi hadde baaret op ca. 3 ton blev vi trette og gikk tilkøis. Vi hadde ogsaa baaret op før endel kull, som vi hadde tatt op av skibsrømmet, og brakt paa en annen plass nedenfor huset.

Lørdag den 9. juni begynte jeg at innrede et kammer, og panelte av den søndre ende av huset. De andre av mannskapet var da i arbeide med at stue inn i huset forskjellige gjenstande. Da jeg var ferdig med mitt arbeide, lot jeg dem bære inn møblene fra "Rangvald Jarl", og 2 av skibets køier blev ogsaa slaat op, og nu hadde vi da eiter omstendighetene et komfortable hus.

Søndag den 10. juni vinnen vestlig løi med overskyet luft. Den 11-12-13-, vestlig kuling med snebyger. Disse dage eftersaa jeg ekspedisjonens tøj, hengte det op i kammeret, og stuede inn alle bøker i skapene. All hermetikk som tilhørte ekspedisjonen, pakket jeg ned i sofaen, og resten blev stuert i et hjørne av verelset. Den 13. lot jeg maskinisten og ~~Hovde~~ begynne og istannsette den av isen sundskruede baat.

Styrmannen, stuert Sivert og jeg begynte at arbeide rigg og seil, til begge baatene. Duk til seil ~~til~~ styrbords baat blev tatt av ekspedisjonens seilduk, og til den andre blev artilskæren et seil av "Rangvald Jarls". Av dette tøj jeg ogsaa, til at klede rundt verelse og til at faa det tett ved gulvet. Dette arbeide var vi just ferdig med da 2. styrmann, Winship, Heierdahl og Iversen kom tilbake til os. I tiden mellem 13 og 23 juni var vinnen mest vestlig,

SW og sydlig, løi med klar luit og solskinn, og ingen serlig isforandring var foregatt i denne tid den laa aldeles tilskruet. 24 juni kuling av OSO, og 25 kuling av sydlig.

Den 25 juni lot jeg baatene gjøres klar med proviant, fylte brød i sekke og ellers kler, og de ting vi kunne trenge om isen ved denne sydlige vinn, skulle begynne at gaa fra lann. Jeg var nu oppe paa fjellet, for at se efter isforholdet, men dette vedble at vere det samme, kun enkelte sprekker og vokke her og der kunne sees.

Den 26 juni kuling av SSW med taake. Jeg kunne da se i kikkerten en stripe av aapent vann fra mitt paa Brendebay til Lavøen, og videre bortover Hinloppenstredet, medens der fra Brendebay og nordover mot Waldenøen var tettpakket is. Da bestemte jeg mig til at gjøre aluminiumsbaaten klar til en isvandring, og jeg gikk tilbake for at konferere med Winship og Heierdahl, samt begge styrmennene og eftersom isforholdet var da, saa syntes jeg at vere sikker paa at treffe fartøi paa Stedet, men jeg fremhølt ogsaa at vi maatte ruste os til i begge dele, altsaa ogsaa at gjøre reining paa Danskegatt. Jeg spurte saa Winship og Heierdahl om de ville vere med. Winship ville ha litt betenkning, men Heierdahl svarede ja straks. Neste morgen hadde ogsaa Winship bestemt sig til at drage med, likeledes spurte jeg ogsaa matros Hovde og Westfold, og begge var villige til at ta med. Jeg overlot til 2 styrmannen at nedlegge proviant for 1 md. og ga ordre til 1 styrmann at sasnart farvannet blev aapent, skulle han med de 4møvrige menn ta den største skibsbaat og dra vestover for at treffe fartøi. Paa veien skulle de se efter os først ved Lavøen, og saa ved Worlegenhuk, og tilslutt ved Mosselbay.

Onsdag den 27. juni vinden vestlig og SW m med regn. Jeg gikk op paa fjellet men kunne ikke ^{se} den aapning, som viste sig dagen forrut paa Brendebay, og det var heller ikke helt siktbart veir. Det var meningen at drage avsted denne aften, men Winship og Heierdahl bad om utsettelse til neste morgen som jeg gikk med paa.

Jeg sammenkalte nu alle mann og opfordret dem til flittig arbeide, det var endnu meget at bjerge av rigt og andre dele av vraket. Serlig paaminte jeg dem om kul og ved, og at ta mere av trematerialer fra vraket til forbedring av huset, og at de altid maatte ha ekspedisonens vel for øie. Dette lovet de alle sammen

Jeg overlot da kommandoen til Ole Santu til
mr. Wellmans ordre, og pålaide ogsaa han at ta vel vare p a alle
ting, og serlig at holde hus med provianten. Tilslutt uttalte jeg at
vi som skulle begynne paa isvandringen, gjorde dette i et gaat pikened
nemlig for at finne fartoi for ekspedisjonen. Dette hadde mr. Wellman
ikke git mig nogen spesiell ordre til, men jeg fant det dog som min pl
plikt at det maatte gjøres hvad gjøres kunne for ekspedisjonens frelse.
Før jeg begynner paa min beretning om isvandringen fra Waldengen,
hadde jeg lyst til at neddelte endel om vor tilverelse paa Waldengen.
Der herskede nesten til enhver tid uenighet mellem begge stuertene,
og umertiden ogsaa Absalonson og Kristian. Disse 4 var serlig be-
gavet med en trettehjerhet, som gjorde det serlig uhyggelig for de
som gjerne ville leve ifred, men jeg tør nokk paastaa at aarsaken kom
fra Westfold. Denne maatte selvfølgelig som vi andre ta sin tærn,
men jeg la godt merke til at han forsøkte at undre sig mest mulig
Kulberingen var nokk verst for ham for da maatte han arbeide like
veget som os andre, og han beklaget sig da ogsaa mer end en gang
for sin saare rygg. Forresten adla Westfold altid mine bealinger
paa Waldengen. Svært Sivert rektede at gjøre tjeneste, hviss han skulle
koke til Westfold, og jeg tok fra nu av stuertens parti, og bad Westfold
at koke for sig selv. Det gikk nu bra en tid men en dag da jeg var
nede ved vraket, hadde 2 masinsten og Westfold vert uenige, hvad det
dreide sig om vet jeg ikke, men fra den dag bar Westfold sin re-
volver paa sig. Da jeg spurte ham hvorfor han gikk bevebnet blant
sine kamerater, og han ^{sa at} han ikke hadde nogen vaaben i tilfelle
bjørn, og saledes kunne vel han faa lov til at gaa bevebnet. blant
annet matte jeg ogsaa gi en irettesettelse til stuert Sivert Olsen.
Som noget bevant seilmaker, benyttede jeg ham til et saadant arbeide,
og efter at dette var utført, ville han ikke tiltrede sin gamle plass.
Jeg foreholt ham da at han var lønnet av mr. Wellman per md., og hvis
han nektet at utføre det arbeide, som han fikk ordre til, ville jeg og-
saa spørge for det hans løn ikke blev utbetalt. Efter et par timer stod
stuert Sivert atter paa sin gamle plass ved kabysen. De mest arbeid-
sorne menn var Johan Hovden, 1st maskinisten og sturmann Øien. Disse
menn takker jeg serlig og de fortjener sin ros.

Jeg vil nu gaa igang med at nedskrive beretningen om vor isvandring fra fra Waldensøen.

Torsdag den 28. juni kl. 4 em. tok vi avsked med vore gjenverende kamerater paa Waldensøen, og belev oss paa vandringen, under salutskudd, flagging og hurrarop, som en siste hilsen fra vore kamerater, og med ønske om at vort foretagende maatte lykkes. Vi hviste jo at vi forran os hadde en lang vandring gjennem isærkenen, som gjalt liv eller død, men ogsaa med en ren samvittighet om at der var gjort hvad der stød i menneskelig makt at gjøre, for ekspedisjonens frelse. Det var et helt arbeide at faa den tungtlastede baat uto er pakkisen som laa helt op til søndre ende av Waldensøen. Da vi kom hit, var jeg straks klar over at baaten var for tungt lastet, og dette gjorde jeg da mine kamerater opmerksom paa. Vi hadde da kunnet at gjøre og det var at lette baaten for mulig last vi kunne unngaa. Jeg foreslog da at vi kunne gjenlegge de kler som vi kunne unngaa paa Waldensøen, derved ville vi faa dem igjen om mulig, i annet tilfelle maatte vi legge dem igjen paa isen, og de var saaledes helt gaat tapt. Jeg efterlot da det jeg kunne unngaa og likeledes mine kamerater, men Westfold som gjerne ville ha sin egen mening, var ikke enig i dette og ville helst ha dem med. Han blev dog nøt til at bøie sig for majoriteten, og maatte ogsaa legge sitt overflødige tøj igjen, og saa bar det da avsted med kurs for Nordcap-landet.

Fredag den 29. var vinnen vestlig med enkelte snebyger. Kl. 1 spiste vi frokost, og Westfold som hadde siste vakt kokte. Efter endt maaltid begynte vi atter dragningen av baaten bortover isen. Det var meget vanskelig at komme bortover de ydre odder paa grunn av isskrivningen ved lann, men over fjorden e var der meget pen is. Vi holt det gaaende til kl. 6 em. og hadde da passert Birdbay, og her slog vi leir for at holle middag. Vi fant her masser av rekved saa vi hadde snart et stort baal at varme os ved. Kl. 7 var suppen ferdig, og tilslutt hadde vi os en kopp trykende varm kaffi. Efter ent maaltid som baade smakte utmerket og var meget styrkende, tok vi os en liten hvil og efter 2 timers ophold fortsatte vi atter reisen. Fra nu av gikk det tungt da skrivningen blev vanskelig at komme over. Snart var vi kloss op i land og snart ute i pakkisen, for at finne de beste ilak at trekke paa, og saaledes kjem-

1.f

gode vi os frem til Brendebay, hvor isen blev meget pen og jevn. Kl. 12 midnat hadde vi et maaltid paa isen. Her var nu ikke mere rekved at finne, men fra vor leir paa Waldengen, hadde vi tatt med oss en dunk med parafin samt primus og fikk herpaa koke vor mat.

Lørdag den 30. juni om morgenen, var vinden ~~xx~~ vestlig senere paa dagen ostlig med overskyet himmel. Efter ent maaltid begyndte vi dragningen igjen, og holdt det gaende til kl. 5. eftm. Vi hadde da utført 15 timers tungt arbeide, ved at dra baaten over ~~ti~~ tildels meget daerlig is, saa vi gjorde holt mitt paa Brendebay til en velfortjent hvil. Vi fyrte da op paa primussen, og fikk noget at spise, satte vakt og frivakten tøynet inn. Under min vakt nedskrev jeg det passerte i min dagbok, og da jeg var nettop ferdig hermed og reiste mig op, blev jeg var en stor rusk av en isbjørn like ved leiren. I et nu hadde jeg riflen klar for at hilse paa den ubudne gjest, og da den var i omkr. 20 mtrs. avstann gav jeg fyr og traff karen like i bringen, saa den stupte med et brøl. Jeg trode den med et velrettet skudd hadde faast banesaaret, men da den efter en kort stunn atter hadde krefter nokk, til at komme sig paa benene igjen, gjorde den kuvending efter den ujestrille mottagelse. Jeg gav den ennu engang det glatte lag, men da den heller ikke denne gang fikk et dødbringend skudd, hadde den krefter nokk til at fortsette sin retrett, og da jeg heller ikke hadde flere patroner ior haanden, fikk den anledning til at komme sig helt bort. Da jeg i det siste ogsaa hadde følt mig daerlig av gikt i det høire ben følte jeg mig ikke istann til at opta forfølgningen, da jeg muligens kunne git den dødsstøtet med geværkolben. Vi fant den dog like efter liggende død i vor vei. Vi tok da noget kjøtt av den, og resten lot vi ligge igjen paa isen. Kl. 7 efterm. efter vi hadde spist fortsatte vi igjen dragningen, som blev helt gaende til vi slog leir paa cap Hansteen kl. 12. midnat.

Søndag den 1. juli, var vinden nordlig, vestlig og SV, med snebyger og unntertiden taake. Veiret var kolt og surt. Vor middag bestod av suppe med bjørnekjød. Da der heller ikke paa cap Hansteen fantes rekved, maatte vi ogsaa her koke vor mat paa primus. Kl. 2 fm. brøt vi igjen op, og begynte dragningen med kurs for Lavpaa sunnet, men da det var et tykt veir kom vi endel ut av kurs, og

trill istedenfor Lavvænnet desmede var som ligger i øst av Lavvæn. Paa veien hertil had e jeg en debat med stuert Westfold paa grunn av hans dovenskap, da vi alle var klar over at det var en mann som sparte sig selv, og her gjalt det at hver mann var klar over sitt ansvar, og tok sin del av byrden hvis vort foretagende skulle gi et got resultat. Hovde, som var en tro arbeider hadde flere gange bemerket til Westfold at han ikke ydet det arbeide som hans ~~gjæver~~ kamerater gjorde, og bad ham derfor henge mere i, men istedenfor at gaa i sig selv og rette paa forholdet, brukte Westfold en uorskammet munn, og mente endog han drog mere end nogen av os. Paa grunn herav ville jeg ved selvsyn faa klarhet i saken. Hovde og jeg hadde til denne tid vart i fronten, men nu lot jeg Westfold gaa foran, og selv tok jeg plass bak hans rygg, saa at jeg bedre kunne betrakte hans arbeide. Jeg grep da med 2 fingre ~~xxxxxxxx~~ i hans dragselse og kunne makelig trekke denne til mig, uten at han merkede det. Jeg blev helt forbauset over denne opdagelse, og jeg trodde heller ikke at en saadan sterk og velbygget mann som Westfold, saa skammelig og samvittighetsløst ville legge ville legge al byrde paa sine kamerater i en saadan situasjon. Jeg gjorde holt tok Westfold til mig og sa til ham, at jeg har vart opmerksom paa hans arbeide helt siden vi forlot Waldenøen, og idag har jeg ved selvsyn sett hvad krefter du bruker, da jeg med 2 fingre kunne drage din dragselse tilbake, uten at du merkede det. Derfor sier jeg dig her mens dine kamerater hører paa, at hviss du ikke herefter yder mere arbeide enn du har gjort hittil, vil jeg kaste dit tøj av baaten, og du for selv ta det med hvis du vil ha det. din proviant kann derimot vare med i baaten, for det vil bli lettere ~~for det vil bli~~ lettere for os at dra den 4 mann, end du som 5 der intet vil gjøre. Jeg forbød samtidig alle menn at røre ved provianten, utenfor de regule lere maaltider, og gav dem ogsaa en paaminneelse om, at vi maatte vare yderst forsiktig med vor proviant, og begynne at spare, da ingen visste hvordan situasjonen ville bli for os. Dermed drog vi videre.

Kl. 9 fm. den 1ste juli naede vi de før ontalte øer østenfor Lavvæn, og slog leir paa den sydligste. Her var det nokk nok ved, og vi fikk snart et baal optent. Efter at vi hadde ~~h~~ kokt vor mat, spist vi til aftens. Vi satte saa vakter, og gikk tilkøis. Paa den siste dagsmars vi hadde gaet var isen meget daarlig,

at trekke den tungtlastede baat paa. Vannet laa paa hele strekningen
over isen, og vi blev saaledes gjennem vaate paa benene, og da det
var et meget daerlig veir/med sneslud og slud blev ogsaa vore øvrige
kler gjennombløte. Da Westfold fikk vakt laa jeg lenge vakken og ikke
fikk sove, paa grunn av de mange tanker om ekspedisjonens skjebne som
streifede mitt hode. Efter en stuns forløp da alt var blitt rolig,
og vaktmannen Westfold mente at alle sov, hørte jeg denne gjøre op
ild, og begynte at rusle med kokekarene, og jeg ante da straks uraad
men ga ham god tid til at gjøre sine saker i orden. Da jeg mente han
skulle være ferdig med sin kokning, gikk jeg ut av teltet for at se
hvad han holt paa med. Han gjente da straks kokekarret bak sin rygg,
og gjorde som om han holt paa med at tørke sine kler. Jeg tok da frem
kokekarret, og ganske riktig hadde han lavet sig en deilig rett mat,
og jeg hadde saaledes beviser nokk for min misstanke, gikk derefter
og purret Heierdahl til vidne, og gik saa atter tilkøis uten og si
noget mere til ham da.

Søndag efterm. kl. 8 begynte vi atter
at trekke videre, efter at jeg hadde hat et oppgjør med Westfold.
Jeg bad han forklare sig angaaende sin opførsel paa nattevakten. Han
mente han hadde holt sin vakt, og hvad kokningen angikk var det mat
som han selv hadde hat med sig fra Bergen, og som han selv hadde kjøpt,
og med sin egen mat maatte han vel faa lov til at gjøre, som han
selv ville. Jeg gjorde han da opmerksom paa, at han var den slettes-
te kamerat som menneskeheten kunne opbyde, som for at fylle sin egen
egen buk, satte sine kameraters liv paa spill. Han fikk ogsaa nogen
kraftige bemerkninger av Winship og Heierdahl, og med en sluttbe-
merkning av mig om at ta sig i vare, for neste gang gik det verre.

Saa drog det atter videre og vi satte
nu kursen paa Lavøen, og naade Lavøsundet kl. 5 mandags morgen den
2. juli. Veiret var fremdeles stykt, vestlig vinn kuling med sneslud.
Isen var nu meget daerlig at trekke paa, og det gikk nu ganske sakte
forover. Mandag aften kl. 8 begynte atter dragningen av den tungt-
lastede baat. Vi fik nu MW storm med snebyger, og meget vann og
slud paa isen, saa vi ikke kunne holde sig tør paa benene. Kl. 12
midnat holt vi middag paa isen, vi kokte vor mat med driftved som vi
hadde tat med os fra Lavøen. Før end vi forlot vor leirplass, reiste
vi en stang, og paa toppen av denne en inskripsjon, om vor vei og

vor tilverelse. Efter at ha holdt en times middagsgæst paa isen brøt vi op og vi satte nu kursen for Scholdpynt. Isen blev nu noget bedre at trekke paa, og vi naadde omskrevne pynt tirsdag den 3. juli kl. 8 fm., efter at ha tilbakelagt 13 kvartmil. Her blev vi liggende et døgn da det var aldeles tætpakket i Hinloppenstredet. Jeg havde ogsaa lyst til at betrakte isforholdene fra en høide av lannet, og maatte likeledes forsøke at komplettere vor proviantbeholdning med vilt som disse trakter er saa rik paa.

Onsdag den 4. juli vinden østlig frisk med taake. Jeg tok Hovde med og vi drog op paa det høieste av Scholdpynt, og saelangt vi kunne se fra denne høide, laa tætpakket is overalt. Jeg besluttede mig da til at drage over pakisen til Worligenhuk. Vi vente da tilbake til leiren vor Westfold hadde skutt nogle edderfugl, som han hadde kokt, og vi satte dette utmerkede maaltid tillivs.

Torsdag den 5. juli, var det frisk nordlig vind med endel taake. Efter at ha trukket 4 kvartmil i pakkis skjønnte vi snart at baaten var for tungt lastet, og skulle vi vinne fremover paa en saadan is, maatte vi først lette denne. Vi blev da nødsaget til at trekke baaten tillands igjen, og var saa heldig at lanne paa en liten ø hvor vi fandt endel egg. Vi gjorde da op ild kokte eggene og holdt middag. Da vi var ferdig hermed og skulle til at dra videre, satte det inn med tykk taake, saa vi blev nødsagen til snarest mulig at finne os en leirplas. Det var bare et ganske kort stykke fra denne ø til fastlannet, og vi lannede omtrent 4 kvartmil fra vor forrige leirplas paa Scholdpynt.

Fredag den 6. juli frisk vind av NNO med taake. Isen begynner nu at slakne endel, saa vi kan se vokker her og der gjennom taaken. Jeg var klar over at det ville bli ganske umulig, med vor tungtlastede baat at komme over dette pakkisbelte, som laa over det 18 kvartmil brede Hinloppenstredet, hvad enten det ville skje ved roning eller draging. Vi var derfor nøt til at gjøre vor baat saa lett som mulig. Jeg holdt da raad med mine menn, og gjorde dem begripelig vor nødvendig det var, at lette vor baat saa meget som mulig, om vi skulle ha haap om at rekke frem til vort bestemmelsessted. Heri var mine kamerater enige, og vi begynte saa at sortere vore kler, saaledes at vi tok paa os det beste og ~~la det~~

og la det dærligste igjen . Wiship derimot gjorde det motsatte ,
han tok sin gaberdindres pæsig, og lot de beste klær bli igjen .
Efter vi hadde ordnet sammen disse saker, som skulle gjenlegges paa
Scholdpynt, fant vi ut en tør og velskikket plass, paa en høide vor
den lettelig kunne bli set langt ute fra fangstfartøiene. Derefter
begynte vi og bere op driftved, før at dekke over med. Vi fant like-
ledes 3 spirer som vi reiste til varde, skrev en nota over vort gjen-
lagte tøy, og la det ned i en blikkboks, som blev ophengt paa varden.
Dermed var gjort hvad gjøres kunne . Kl. 6 efterm. lettede taaken
endel, og vi satte baaten paa vannet i en vokke, og fortsatte reisen
med roning i vokke og fordelt is. En stunn efter klarnede det helt
op, vinnen blev nu sydlig frisk, isen satte sammen, og den glede vi had-
de hat ved at faa bruke saarene, var snart ute. Mine kamerater ville
da atter begynne at drage baaten over isen, mens jeg stod i dype
tanker for at overveie saken. Vi hadde nu et pakkisbelte forran os
paa $4\frac{1}{2}$ norsk mil, fra Sholdpynt til Worlegenhuk, det saakalte Hinlop-
penstredet. Dette stredet berer de fleste fangstfolk stor respekt
for, paa grunn av de sterke storme som blaaser her, ved OSO og sydlig
vinn, og da jeg før har had anledning til at betrakte isens drift i
disse strøk unner saadanne storme, var jeg sikker paa at selv vor hur-
tig det gikk med dragingen, kunne vi ikke komme fort nokk over isen
her paa dette strøk, men ville bli satt tilsjøs, og ville da bli et
let bytte for de mektige isskruvninger. Dette kom nu iore i mine
tanker, og jeg fant det saaledes best at forandre planen. Jeg gav
derfor ordre om at trekke baaten tillans, for at utføre den nye plan
som jeg allerede hadde uttenkt . Jeg var klar over at baaten ennu var
for tungt lastet, at trekke i pakkisen og jeg ville nu for alvor og
for vor liifs skyll, lette baaten saa meget som det lot sig gjøre, saa-
ledes at den kunne bli lett baade at bere og at drage , for dette var
i høi grad paskrevet over det farefulle Hinloppenstredet . Vi kom da
tillans i nærheten av vor tidligere leirplass, og jeg gjorde nu straks
de nødvendige skritt til at lette baaten. Jeg kalte mine kamerater
sammen for å la dem min plan, som den eneste utsikt til at komme over
Hinloppenstredet, var at lette baaten og gjenlegge al vor bagasje
med unntagelse av et skifte unnertøy, og vor proviant og da neredes jeg

4.
ingen tvil om at vi paa denne maate, med en lett baat skulle seire
over stredet. Winship, Heierdahl og Hovde var straks enig i dette /
og begynte at pakke sine saker sammen. Westfold derimot ville ikke
gaa med paa dette, og nektede at være med os lenger, da han heller
ville dø ilann end omkomme i pakkisen. Jeg forela baade han og de an-
dre om min nye plan, at trekke runt Russefjorden til Russeøene og
Kap Sparre, hvor stredet er kun en norsk mil bred. Denne del av
stredet hadde jeg hat god anledning at betrakte fra den høiden vi
hadde vært oppe paa ved Scholdpynt, og jeg saa ogsaa at der denne ~~st~~
strekning var meget slett fast is, og saaledes skulle det bli forhold-
vis let at trekke baaten over. Denne vei ville ta meget lang tid,
og det ville bli et tungt arbeid, men det var dog ingen annen vei
at komme sikkert og frelst over. Jeg bad da Westfold om at bestemme
sig snart om han ville være med eller ikke for vi andre hadde ikke
tenkt og legge os til at dø paa Shjoldpynt, men fortsette at kjempe
for vor frelse, og hvis han ville bli med maatte han gjenlegge sit
tøi som os andre. Men sa at han hadde 5 barn og hustru hjemme, og
mr. Wellman hadde lovet ham at komme frelst hjem til sin fami-
lie, og likeledes at han var en fattig man og trængte alle sine kler.
Husk nu paa Westfold sa jeg, hvad du sa om dine kler da vi forlot
Waldenøen, da jeg allerede der forutsa dig en saadan situasjon, som vi
nu er kommet i, og opfordrede dig til at gjenlegge dine kler der, men
da svarte du at det var bedre at legge dem igjen paa isen, enn at de
forblev paa Waldenøen, og heller ikke kann hverken mr. Wellman eller
jeg for, at du vil legge dig igjen og dø her paa Sholdpynt, Vi andre
vil ialfald dra videre og gjøre hvad der staar i menneskelig makt
for vor frelse. Dog insaa han snart det umulige xi at bli igjen alene
og bestemte sig snart til at ta med os.

Lørdag den 7. juli var det kuling av SSV,
med taake. Kl. 7 ef-term. fortsatte vi reisen, med skiftesvis roning
og dragning av baaten, langs lavlannet paa Shjoldpynt, til vi kom runt
den SV pynt, herfra fikk vi slet fastis at trekke paa ~~xxxx~~ mot Rus-
sefjorden. Isen var her fin at trekke paa, men da den var svak, kanta
det ikke saa sjelden, at vi gikk igjennem den. Et stort vann eller ~~xxx~~
hvad man kaller en insjø fantes ved Russefjordens østre ende, og da

5.8

vi etter her traff paa et pakkisbelte, blev vi enige om at bere baaten over det korte eide til vannet, hvor det etter fantes slet fastis. I en fart blev baaten losset for al bagage, derefter tok man tøiet og pakkede ^{det} paa sin plass i baaten igjen, og saa etter til dragning over vannet.

Søndag morgen kl. 7 hadde vi naat over denne innsjø, og vi var nu kommet til en bratt høide, saa vi ikkê lenger kunne se noget forran os. Jeg gikk da op paa høiden for at speide dette strøk. Her fikk jeg se at Russefjorden laa like forran os, med helt speilblank is, men eide over til fjorden var ~~var~~ omkring $\frac{1}{2}$ norsk mil, som man da hadde at bere baaten over lann. Vi blev nu enige om at medta endel tõi samt proviant, og gaa over eide til Russefjorden og slaa leir, og la baaten vare igjen intil vi hadde hvilt ut. Vi gikk saa over, vor vi ~~hædæ~~ kokte os mat, spiste og gikk tilkøis.

Søndag den 8 juli virnen SSV, irisk med klar luft. Kl. 8 søndags aften tøred-e vi ut, og holt frokost. Kl. 10 gikk vi tilbake til baaten, for at bere denne over eidet til Russefjorden, og dette var et meget tungt og besverlig arbeide, men vi var dog saa heldig enkelte steder at finne snestriper, saa vi fikk anledning til at trekke baaten enkelte stykker, og naede saaledes vor leirplass kl. 12 midnat. Dette var en meget tung job, og Heierdahl og mine øvrige kamerater mente da ogsaa, at de ville heller vare med at drage baaten paa dognvis gjennom pakkis og ulende, enn at bere den 1 time over lann. Vi holt nu middag førenn vi drog videre.

Mandag den 9. juli stille veir med klar luft. Vi begynte etter paa dragningen kl. 2 morgen. Vi blev nu nødsaget til at vare meget førsiktig medprovianten, da den minkede sterkt og jeg holt nu stadig tilsyn med denne. Efter nogen timers dragning paa fin is fikk vi etter den bedrøvelige pakkis at arbeide med. Kurssen blev satt til den vestligste ø av cap Sparre, hvortil vi kjempede os frem, med stort besver. Kl. 4 fm. blaaste det op en storm av sydlig vind, vi var da kommet nogen kabellengder innover pakkisen, da denne av den sydlige storm kom i sterk drift, og ~~og~~ begynte at gaa med volsom fart ut av Hinloppenstredet. For ikke at bli tat tilsjø av pakkisen maatte vi arbeide os mot øen av alle krefter, for at nae

denne og dette lykkedes også a efter 5 timers hårt arbejde . Før på øen var en velsignelse med egg og fugel, og jeg sendte straks 2 menn at samle egg, og Westfold at skyte fugel. Hovde og jeg roede båten til den sydlige ende av øen, da her var en stor vokke som lå i læ av denne. Herfra saa vi ogsaa opning gjennem isen over Hinloppensundet, men paa grunn av den sterke storm, kunne vi ikke fortsette reisen, paa det lille farkost. Vi sloo derfor leir paa øen i haap om, at stormen ville legge sig til neste dag. Vi hadde snart et stort baal av driftved, som her var nokk av, og lovede os et storartet og velfortjent maaltid av egg og fugelkjød, som blev vor vanlige rett en stund utover. Derefter tørnede vi inn alle menn, uten at sette noget vakthold, da vi her var omtrent sikker paa, ikke at faa noget besøk av vor gamle nabo isbjørnen.

Tirsdag, den 10. juli fortsatte vinnen i samme styrke, og vi blev saaledes nødt til at være ogsaa denne dag paa øen.

Onsdag den 11. løiede vinnen av, og vandringen fortsatte kl. 12. middag. Vi fikk av og til ro gjennem smaa vokker, men mest maatte mann fortsette at trekke paa slett is og skruis. Vi holt det gaaende til kl. 6. aften og spiste ~~saa~~ vor aftensmat, som bestod av fuggelkjøtt og suppe, og derefter blev vi enig om at ta os en hvil til neste dag.

Torsdag den 12. juli vinnen sydlig løi med disig luft. Kl. 5 morgen efter at vi hadde kokt os kaffe, og spist frokost, fortsatte dragningen igjen. Paa denne vor dagsvandring var det mange besverligheter at kjempe sig frem til cap Sparre, paa grunn av skruisen, som man flere steder maatte bane sig vei igjennem. Kl. 12. middag slog vi leir ved lannet paa cap Sparre. Da vi hadde spist vor middag, og tatt 3 timers hvil, som fremdeles bestod av fuggelkjøtt og egg samt suppe, begyndte dragningen igjen, og vi holt det gaaende til kl. 8. aften, og slog leir paa cap Sparre. Her spiste vi til aftens av den vanlige kost som før er nevnt, og saa tok vi os en ^hvil til neste dag.

Fredag den 13. juli vinnen ostlig løi, men friskede ut paa dagen. Luften klar. Kl. 4 fm. skulle trekningen begynne over Hinloppenstredet. Før trekningen begyndte var jeg oppe paa en høide, og saa bortover stredet, og det visste sig da at ~~is-~~
isen ~~ikk~~ laa stille, og jeg kunne heller ikke se nogen aapning, hverken ved Spitsbergenkysten, eller annet steds over stredet. Isen saa ut for at den skulle være noksaa bra at trekke paa, men ogsaa av og til saaes skrugarer. Da vi hadde trykket 4 timer til kl. 8 morgen, blaaste det op en stiv kuling av ostlig vinn. Vi fryktet for at isen begyndte at gaa vestover igjennem stredet, hvorfor vi holt det gaaende med trekningen utover formiddagen. Isen begyndte at gaa vestover igjennem stredet som vi hadde tenkt. Nu var vi kommet over midtveis i stredet, saa vi maatte holle det gaaende at snu var umulig. Paa a $\frac{1}{4}$ mils avstann fra Sørgebayhuken, fikk vi aapent vann hvorfor vi var nødt at bruke aarene, for at søke at komme over til lanns, og den lille aluminiumsbaat vi hadde, var ikke sjødyktig nokk til at motta en slik kuling som vi fikk.

V i maatte derfor lense unna langsmed lannet, da det var umulig at legge baaten, paa tvers for sjøen for at naa nærmeste lann. Det blev tilsist en farefull ferd da vi fikk meget vann i baaten, så at en mann hadde stadig nokk med at øse. Her fikk mann se, at naar det gjelder at bjerge sitt liv, gjorde alle mann sin plikt saa ogsaa Westfold. Den siste pynt vi hadde og passere var Sørgebayhuken, for Hviss vi ikke gjorde lann der, ville vi gaa tilhavs, og være dødens sikre ^{bytte}. I den siste manurering maatte vi legge baaten tvers for vinnen, og i det samme fikk vi nogen sjøer over baaten, hvorved vi var nær ved at synke. Med sammenbitte tenner og en umenneskelig energi, rodde vi for livet, og naadde saavidt lann, men da var ogsaa baaten full av vann, og alle ting som var i den tillikemed os selv var gjennombløtt. Klere gange unner vor siste tørn, maatte jeg strekke ut trøien for at ta av de verste sjøene. Efter en saadan døds-kamp var det en glede at komme paa tørt lann, ennskjønt alt baade av mat og kler var vaet. Heldigvis var det en av guttene som hadde en fyrstikkeske paa sig som var nogenlunde tør, og da her var nokk rekved at finne fikk vi snart op ett baal, og motet steg, saa vi følte det saa behageligt som vi satt hjemme i hvor lune stuer. Her fikk vi da tørret vore kler og fikk koke oss en varm kop kaffe. Heldigvis hadde vi en kjeks-boks som var helt tett, og innhollet saaledes ikke blitt ødelagt av vann og dette smakte fortreffeligt. Derefter fant vi os en utmerket teltplass. Vi satte da vakter, og frivakten gikk tilkøis. Gleden over at vi var kommet paa tørt lann var stor, og hvilen efter en saadan tørn var herlig. Vi trodde nu at vi var helt ovenpaa, og at vi snart ville naa vore lengslers maal, men vi hadde desverre ennu meget og gjennemgaa, og ofte gikk det paa livet løst før vi naadde saalangt.

Lørdag den 14. juli, fint veir ostlig, men ganske stille. Kl. 9 fm. efter at ha spist vor frokost, pakket vi ned i baaten det vi hadde, og fortsatte roningens over Sørgebay, og videre inntil vi traff pakkisen ved Worlegenhuk (Vrangnesset). Herfra maatte irenkomsten ske ved at trekke baaten paa pakkisen langs med lannet, men av og til var der vokker saa vi fikk ro. Efter vi hadde passert pynten og var kommet paa vestre side av Worlegenhuk,

4. nastte man trekle båten over polarsen lele
veien til Mosselbay. Mosselbay var fra først av vort maal. Der har
hadde Nordenskiöld bygget hus, og overvintret i sin tid. Huset blev
senere gitt til Tromsø Skipperforening, under de betingelser at hol-
le huset montert med mat og kler, og andre fornøderheter for skib-
brudne. Denne betingelse blev ogsaa efterkommet, idet fangstfartøierne
Isbjørn blev utrustet og sendt til Mosselbay, hvor alle fornøden-
saker blev losset og brakt i huset. Fra den tid og til denne vor
ferd, var jeg vidende om, at endel av fangstfolkene paa sine boat-
turer efter fangst har besøkt huset, og da var det tenkelig at de
hadde spist av beholdningen, og spørsmålet kom da mange gange i
mine tanker om jeg ikke kunne si noget til mine kammerater, om der
ihelst fantes levnetsmidler igjen. Om eftermiddagen var vi kom-
met saalangt at vi saavidt kunne skimte huset, og paa grunn av min
frykt som jeg tidligere har nevnt, forlot jeg båten og kammeratene,
og sprang iforveien til huset og gikk inn gjennem ett åpent
vindue, hvor jeg fikk se en hel del rugkavring som laa utover gulvet,
og likesaa $\frac{1}{2}$ tønde smør, samt endel kler og med engang var all frykt
borte. Jeg sprang i et gledesrus til mine kammerater og fortalte at
her var baade mat og kler. Vi bestemte os nu til at hvile ut før
vi tok vort neste tårn. Her var baade senger, madrasser og tepper,
og ute var det nokk av fugel og egg, saa det følte eiterden
haarde paakjenning vi hadde hatt som vi var kommet til vore res-
pektive hjem.

Søndag den 15. juli vinnen ostlig, ganske
stille med klar luft. Vi befinner os vel, og foretok intet arbei-
de, siden det var søndag. Dette var jo den 3 søndag siden vi begynde
te paa vor vandring over isen. De 2 første søndager, maatte vi hol-
le det gaaende med draging over isen, for at kunne naa vor hen-
sikt at skaffe Wellmans ekspedisjon om muligt hjem igjen til Nor-
ge, og ut av polarisens favntak.

Mandag den 17. juli, vinnen fremdeles ostlig
lõi med klar luft. Da her laa 3 velvede fangstbåter, blev vi enige
om at vi skulle bytte farkost, og sette igjen aluminiumsbåter. Vi u-
utvalte os derefter den beste av disse båtene, tettet den og ihel-
tatt gjorde den ferdig med sager og inventar. Vi satte den derefter

Paa vannet at den skulle trutne, da frostet hadde skadet den meget. Utsikterne var derfor betenkelige om vi kunne faa nogen nytte av den, og efter hvad vi møtte senere var det et hell, eller at jeg faar kalle det med det rette uttrykk, en Guds styrelse at vi ikke fikk benytte den, for hviss saa hadde skett, at vi hadde faat benytte den, hadde vi neppe kapret noget fangstfartøi, fordi fangstbaaten hadde blitt for tung at trekke, over den is som vi senere møtte. Vi derimot gjorde regning paa vokker og rapent farvann over Widebay og Loftebay, saa vi kunne fortsatte med roning til vi paatreff fangstfartøi.

Tirsdag den 18. juli samme vinn og luft, men ganske stille. Kl. 12 efter at vi hadde spist middag, pakket vi vore saker i fangstbaaten, og provianterte av lusets forraad, med skærkavring og margarin, og nogle hermetikkbokser samt 3 islanstrøier. Kaffe var der ogsaa litt igjen, som vi tok med. Da vi hadde faat alt i fangstbaaten, visste det sig at det var umulig at bruke denne da den var lekk, tiltrods for at den hadde lagt et døgn paa vannet, for at trutne. Naar alle mann kom i baaten vant vi ikke at holle den lens. Vi blev derfor enige om, at sette fangstbaaten paa sin plass igjen, og ta atter ibruk vor trofaste farkost aluminiumsbaaten, og overbrakte saa i denne vore saker, og begyndte vor ferd igjen med roing kl. 2 samme dags eftermiddag. Vi tok nu høitidelig avsked med vort kjere hjem i Mosselbay, og vi var alle styrket og vederkveget over vort herlige opholl her, hvorfor vi fortsatte reisen med nytt mot kraft og haap, for om mulig at naa et fangstfartøi. Kl. 8 aften var vi kommet over videbay til Graahuk, her stoppet vi og la tillans, spiste vor aftens, og tok os et lite pust, føre vi fortsatte igjen. Kl. 9 fortsatte vi igjen Ved ytterste odde saa vi nu pakkisen, dog trodde vi der var vokker saa vi kunne faa ro videre. Her som ved Widebay laa fjorden full av is, men fordelt saa man ikke blev forhindret ved roning. Fra Graahuk og bortover til Reinsdyrlannsodden (Velkomstpynten) laa isen tett pakket, og her var ikke snen raad. enn/atter at begynne at trekke baaten paa isen. Paa vestre side av Graahuk var vi oppe paa en høide, for at kunne speid utover og vestover imot Reinsdyrlannsod-

den, om der var åpent farvann, men så langt som øiet kunne rekke, fandtes der ikke vokke at de i isen, helt tettepakket. Men derimot innover mot Leftebayfjorden, var der slakk is av og til fordelt, saa man kunne se vokker. Her forela jeg mine kammerater hvad vi nu helst burde gjøre. Jeg mente at vi burde ta en hvil her først, og avvente neste dag om isen hadde forandret sig, og hviss saa ikke ville ske, foreslo jeg at vi da maatte trekke over pakkisen, til vi fikk fatt på de vokkene som vi saa inni fjorden, og fortsette innover til øene, hvor der var en stor bukt som skar sig inn i Reinsdyrlanmsodden mot NV, og dannet et eide over lannet. Jeg forela ogsaa mine kammerater, at over dette eide var et lavt lann, som man kunne gaa over til den NV. side av lannet, og derfra ville man kunne se fangstfartøiene, hviss da ikke pakkisen helt hadde blokert Spitsbergens nordside. Mitt forslag blev vedtatt, og vi gjorde på dette sted en varme av rekved, og slo leir for natten.

Ogsaa den 19. juli, vinnen fremdeles ostlig men ganske stille deilig solskinn, og klar luft. Kl. 6. morgen efter at ha faa litt forstyrking, fortsatte vi vor ferd som tidligere er nevnt innover Leftebayfjorden mot øene. Innover fjorden var vi heldig at finne ~~fast~~ fast, saa vi kunne ro i åpent vann. Vi la tillanms ved en av øene i Leftebayfjorden, hvor vi fant en masse egg og her fikk vi os nu en kongelig middag. Efter en par timers hvil fortsatte vi inn i bukten, som skar sig NV fra øene til Velkomstpyntlannet. Kl. 5 om efterm. lannet vi inni bukten, slo op vort telt, gjorde en varme av rekved, og hadde os en god kop kaffe med beskøiter. Efterpå tok vi os en liten hvil. Jeg foreslo nu mine kammerater at Hovde og jeg, skulle ta marsen til vestre side av Velkomstpyntlannet, for at speide efter fangstfartøi. Kl. 8 aften drog vi to av gårde. Lannskapet var nogenlunde flat, men da det var sumpt og leirholdig jord, var det vanskelig at komme frem. Da vi var kommet omtrent midtveis begynte vi at se åpent vann vestover ifra iskanten, og vor glede blev stor da vi fikk se 3 fangstfartøi, som laa og fanget i isen. Ved synet av disse fartøi fikk vi nyt mot, og vi brukte alle vore krefter, for at komme fortast mulig over lannet, og ned til sjøen, og efter 4 timers mars var vi over til sjøkanten. Førnn vi tok ut på vor ferd fra vor leirplass i Leftebay, tok vi med en rifle og patroner samt

Pyretikker for at gjøre varme nepe strømmen, saa folkene ombord i fangstskutene kunne bli opmerksom paa, at her var mennesker i nød. Vi var heldige at finne en masse rekved, som vi stablet sammen i en pyramide, som vi saa satte varme paa, og vi var nu sikker paa at vi ~~vi~~ ville bli/et av fangstbaatene og at vor redning saaledes var blitt fullbyrdet. Men desverre vort haap blev snart tilintegjort, da vi saa at der ikke fra skutenes side blev gj^{noget}gjort for at komme os til unsetning. Pyramiden brant op og ved sist rester av brannen, saa vi at det nærmeste fartøi braste fult, og satte vestover langs iskanten. Vort mot og vort haap om bjergning forsvant, og erstattet med mørke og triste tanker om vi skulle naa vort maal, til redning for ekspedisjonen og for os som hadde paaat os at komme Wellmans ekspedisjonen til unsetning. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Min kamera t og jeg maatte ta veien tilbake til vor leir i Leftebay med uforrettet sak, og med minnerne om at vi hadde set vor redning saa nær dog uten at kunne faa tak i den. Var veien tung frem blev den verre tilbaek, og efter 4 timers mars igjen, naade vi vor leir kl. 3 torsdag morgen den 20. juli. Da vi kom tilbake kunne vore andre kamerater skjønne paa vor taushet, at turen var mislykket. Vi fortalte da vore kamerater om det som ~~vi~~ hadde ~~saa~~ hent os paa turen, men som ikke blev paaaktet fra omtalte fartøi. Jeg hadde imidlertid atter planlagt en vei, eller rettere sakt to veier, som vi maatte utføre for at kunne kapre en av de fangstskuter som vi hadde set. Jeg forela kameratene min plan om at Heierdal, Westfold og Winship maatte ta vor bagasje og telte, inklusive endel mat og bere over lann, hvor vi hadde omfotenem og gjort varme paa vestre side av Wellkomstpyntlanet, og saaledes lettet baaten mest mulig, saa skulle Hovde og jeg drage og ro baaten runt Velkomstpynten, da vi forsod det var umulig uten baat at faa forbindelse med fangstfartøien. Planen blev vedtat av mine kamerater, og derefter gikk ^{vi}til hvile.

Torsdag den 20. juli, vinnen fremdeles ostlig klar luft, med dailig solskinn. Kl. 12. middag brøt Hovde og jeg op fra leiren, og begynte vor start efter vor nye plan runt Velkomstpynten, og var det tungt og besverlig for 5 mann at dra baaten, saa blev det annu større paaakjenning for 2 mann, selv om baaten var lettet for den øvrige bagasje. Det blev mange tunge tak iser naar

vi skulle trekke på isen, som blev det neste av veien, dog var det av og til smaa vokker hvor vi kunne ro. Her blev den siste kamp fullført, og her gjaldt det ogsaa liv og død for os alle. Det var ingen vei utenom Kl. 12 om natten efter at ha arbeidet 12 timer uten hvil, og gjennem mange vanskeligheter var vi kommet frem til selve pynten av velkomsthuken, hvor gleden blev stor igjen ved at se de samme iartøilike ved iskanter vor de laa og fan et sel. Vi hadde ingen tid at spille, men ved et lite seil som vi hadde lavet før vi forlot Valdengen, rigtet vi op en aare til mast satte seil og styrte for nærmeste fartøi, som var jakt Gotfred skipper Søren Sakariassen Tromsø Vinnen øket og frisket op til kuling av ost, og da vi var kommet halvveis til fartøiet, braste skibet iult, og stod vestover langs iskanten. Vi var nu ca. $\frac{1}{2}$ mil fra land, og snu var umulig for os, og vi maatte la det staa til, hvorledes en utfallet blev. Vi fortsatte at seile efter fartøiet, og da vinnskavlen av den sterke bris, ogsaa begynte at økes, var vor farkost just ikke noget at legge tilhavs med. Men som før er nevnt var det ingen vei utenfor, vi maatte la det staa til. Den almektige Gud hadde dog forunt os flere levedage, og hadde i vor nød gjort det slik at Gotfred hadde seilt forbi en storkobbe, som laa paa isen, men vakten i tønne harpuner Sørensen hadde tilfeldigvis stilt topkikkerten akterover, og fikk da øie paa storkobben. Plutselig ser vi at skibet verner over vinnen, og staar like inot os. Under denne tilbakeveileds til storkobben var det at han i kikkerten fikk øie paa vor lille farkost, og han forundret sig meget over hvad dette kunne være for noget. Han lot storkobben ligge og kom seilende inot os for at overbevise sig om det kunne være folk i denne lille tingesten av en baat. Kl. 8 fredag morgen den 21. juli braste Gotfred bak, og tok os ombord. Enhver kann sjøne efter all den kamp vi har hat hvilken glede det var for os at sta reddet paa Gotfreds dekk. Jeg kom da til at tenke paa at før vi forlot Leftebay, bad Winship engelsmannen mig tilsides, og visste mig en patron som han bar i sin vestlomme, og sa paa engelsk: This blubber is for me, because I would'nt be hurted of hunger in this Ice Wilderness. Jeg maatte formane ham til, at nu maatte vi alle gjøre vor plikt til det siste, og saa skal du faa se at Herren vor Gud skal hjelpe os til at naa malet.

Det første jeg nevnte ~~efter~~ at være kommet ombord i Gotfred, var at det var 3 av våre kamerater, som er gått over fra Leftebay, og som antagelig er kommet over til denne side av lannet, og det første jeg vil berede om det er at seile op imot lann, saa vi kann faa disse våre kamerater ombord. Dette blev yielikkelig efterkommet.

Da vi alle 5 var samlet ombord i Gotfred var snart alle strabatsar og motgange vi hadde hatt paa turen ~~snart~~ glemt og ombyttet med gledesrus, og jeg er hvis om at i vort innerste sjeledyp blev det sendt op et takkennemelig sukk til Herrens vor Gud, som hadde hjulpet os unner alle farer paa vandringen, og ved hans ~~hje~~ hjelp stod vi nu frelst ombord paa Gotfreds dekk. Efter vi hadde faat våre kamerater ombord, holdt vi skibsraad over hvorledes den øvrige fart skulle anlegges. Jeg hadde nemlig faat ordre av mr. Wellman om at forsøke, og faa forbinnelse med et fangstfartøi, som kunne bringe ekspedisjonen tilbake. Paa vor lard fra Waldenøen hadde vi ogsaa blant annet endel post fra mr. Wellman og ekspedisjonen, og var bemyndiget at bringe denne til Norge hvis det var mulig.

I vort nevnte skibsraad, hadde jeg betenkeligheder for først at seile hjem med posten, da tiden var allerede langt fremskreden, for vi hadde brukt saa lang tid paa vor isvandring. Men alikevel bestemte vi os for at leie fartøi, og efterkomme ordren. Det var saaledes ingen tid at spille. Her maatte gjøres fort hvad gjøres kunne, hvorfor jeg bestemte mig ~~fort~~ for at leie skib, til at seile hjem for at avlevere posten, og tilbake igjen for at bringe ekspedisjonen over til Norge.

Skipper Søren Sakariassen kunne ikke la sig leie med Gotfred, da denne hadde god fangst. De andre 2 skuter sloom laa paa samme fangstfelt og som tidligere er nevnt nemlig Nils Johnsen med jakt "Berntine", og skipper Pedersen med kutter Malygen. Da kutter Malygen var en god seiler og dertil hadde lite fangst. Jeg praet da skipper Søren Sakariassen, og bad ham seile op Malygen som laa 2 kvartmil lengere ute og fanget, og dette blev straks efterkommet.

Jeg vil før jeg gaar videre i berretningen tilføie, at da vi kom ombord i Gotfred, fortalte jeg om den aften da vi var gått over lann, og hadde gjort op baal av rekved paa strannen

for at gjøre os bemerket til fangstskutene derute ved iskanten , men at vi ingen forbindelse fikk med dem . Skipper Søren Sakarias en fortalte os da, at de hadde set varme paa strannen , men trodde at det var fangstfolk som laa der oppe og koset sig.

Lørdag den 22. juli, vinden NO frisk bris med skyet luft . Kl. 10 fm. var vi ombord i Malygen, hvorefter skipper Pedersen kontraktmessig gikk med paa at leie fartøiet til mr. Walther Wellman , ved at seile hjem med posten , og derefter fortsette til Spitsbergen igjen til unnsetning av ekspedisjonen. Kl. 12 middag var vi allerede unner seil til Norge, og ombord hadde vi ogsaa vor venn aluminiumsbaaten uten hvis hjelp vi aldrig hadde naa't vort maal. Vinden frisket paa og kutter Malygen gjorde sine saker godt, saa at vi tirsdag den 25. juli ankret paa Tromsø nordhavn. Jeg begav mig straks iland/tek med posten og henvendte mig til ekspedisjonens konsulent herr Andr. Aagaard, overleverte posten til ham, og hadde en kortere konferanse ved at gi en forklaring om ekspedisjonens skib Ragnvald Jarls forlis , og alt som hadde passert paa turen. Jeg fortalte at den 17 mai var vi med skibet 81 gr. 52 min. N.B., og da det var umulig at tænge sig lenger inn i pakkisen, fikk jeg ordre av Wellman at søke inn til fastiskanten, og finne et avskibningssted for ekspedisjonen, hvor de kunne fortsette sin isvandring NO over, imot Franz Josefs lann, da skruisen paa nevnte bredde , da skruisen paa nevnte bredde hvor vi maatte snu , var helt ufremkommelig med hundespann imot polen . Efter en dags ophold var vi sjøklar igjen, for at gaa tilbake og forsøke at redde vore gjenværende kamerater.

Torsdag den 7. juli, lettet Malygen anker igjen ~~igjen~~ og seilte avgaarde. Vinden var da gaat over til sydlig frisk bris som vedvarte, helt til vi kom til mr. Peiks hus i Virgohavn, hvor ogsaa Wellman paa nordgaaende nedla et depo, som i tilfelle skulle tjene til vinterophold for ekspedisjonen paa tilbakemarsen fra polen.

Mandag den 21. juli ankret "Malygen " i Virgohavn, og ved unnersøkelse av huset var det skrevet paa døren at jakt "Berntine " kaptein Nils Johnsen, hadde opfisket ekspedisjonen og var seilt over til Norge . Vi hadde antagelig passert verandre ved o

Bjørnøen unner overselladsen . Vi bestemte os derfor at seile hjemov
er igjen ,og mandag den 31. juli hivde vi op ankret,og satte seil og
kurs for Tromsø igjen. Vinnen var da gaat over til vestlig bris med
overskyet luft.

Torsdag den 3. august fikk vi kjenning av Tors-
vaag paa Vannøy. Da vi var kommet inn Hammerfjorden falt vi i stille
og blev liggende der uten at merke noget vinnpust. Da besluttet jeg
at faa lore heksbaaten paa vannet,og alene i den rodde jeg til Tromsø
og kom dit fredag morgen den 4. august,da det var om at gjøre for mig
at kunne rekke Walther Wellman i Tromsø ,forinnen han drog sydover
men dette blev dog en skuffelse ,da Wellman allerede dagen før var
reist sydover med hurtigruten,og saaledes fikk^{te} en ny skuffelse trots
alt mit strev .

Ut paa formiddagen fredag den 4. henvendte jeg
mig til her konsul Andr. Aagaard,og der hadde Wellman overrakt en
skrivelse ,som skulle leveres mig ved min tilbakekomst,og i skri-
velsen og i skrivelsen var der intat en hjertelig takk til os 5 kame-
rater for den farefulle isvandring fra Valdenøen ,for om mulig at
faa fat pa skib til ekspedisjonens unsetning ,og samtidig en glimren
de attest til mig ,som jeg fremdeles har opbevart,til, ~~til~~ minne om
at jeg har faat vert med og brakt redning til 14 menneskeliv.

Bjørnøen unner overseiladsen . Vi bestemte os derfor at seile hjemover igjen , og mandag den 31. juli hivde vi op ankret, og satte seil og kurs for Tromsø igjen. Vinnen var da gaat over til vestlig bris med overskyet luft.

Torsdag den 3. august fikk vi kjenning av Torsvaag paa Vannøy. Da vi var kommet inn Hammerfjorden falt vi i stille og blev liggende der uten at merke noget vinnpust. Da besluttet jeg at faa lore heksbaaten paa vannet, og alene i den rodde jeg til Tromsø og kom dit fredag morgen den 4. august, da det var om at gjøre for mig at kunne rekke Walther Wellman i Tromsø , forinnan han drog sydover men dette blev dog en skuffelse , da Wellman allerede dagen før var reist sydover med hurtigruten, og saaledes fikk^{vi} en ny skuffelse trots alt mit strev .

Ut paa formiddagen fredag den 4. henvendte jeg mig til her konsul Andr. Aagaard, og der hadde Wellman overrakt en skrivelse , som skulle leveres mig ved min tilbakekomst, og i skrivelsen og i skrivelsen var der intat en hjertelig takk til os 5 kamerater for den farefulle isvandring fra Valdengen , for om mulig at faa fat pa skib til ekspedisjonens unsetning , og samtidig en glimrende attest til mig , som jeg fremdeles har opbevart, til, ~~til~~ minne om at jeg har faat vert med og brakt redning til 14 menneskeliv.